

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK IN HET KADER VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

Peuterpiramide

Plaats : Leidschendam
LRKP nummer : 150378051
Onderzoeksnummer : 289903
Datum onderzoek : 4 oktober 2016
Datum vaststelling : 4 november 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	12
	REACTIE VAN DE HOUDER	13
	BIJLAGE 1 OORDELEN	14

1 INLEIDING

Op 4 oktober 2016 heeft de inspectie peuterspeelzaal Peuterpiramide onderzocht. Het onderzoek is uitgevoerd vanwege het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve). Peuterpiramide is opgenomen in een steekproef waarbij we gegevens verzamelen over de kwaliteit van de voorschoolse educatie ten behoeve van de jaarlijkse rapportage "De staat van het onderwijs".

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie beoordeeld met een set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de vve-locaties op belangrijke onderdelen vve van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op:

- De voorwaarden voor vve
- De ouders
- De kwaliteit van de educatie
 - Het vve-programma, zoals dat wordt aangeboden
 - Het pedagogisch klimaat
 - Het educatief handelen
- De ontwikkeling, zorg en begeleiding
- De kwaliteitszorg
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool
- De resultaten van vve

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit een vve-locatiebezoek, waarbij:

- Documenten over planning, begeleiding en zorg zijn bestudeerd;
- enkele groepsobservaties zijn uitgevoerd. Deze vve-bezoeken vonden plaats in de groepen Blauw en Rood;
- gesprekken met de locatieleiding, ouders, pedagogisch medewerkers en de intern begeleider/zorgcoördinator en een vertegenwoordiging van de houder zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader vve 2010 en de werkinstructie toezichtkader voor- en vroegschoolse educatie, maart 2014. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. In hoofdstuk 4 wordt de houder van de kinderopvanglocatie uitgenodigd om kort te reflecteren op de bevindingen van de inspectie en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op de meeste aspecten op orde is, te weten condities, ouders, pedagogisch klimaat, educatief handelen, ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen en de kwaliteitszorg.

Daarnaast zijn bij de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool enkele verbeterpunten geconstateerd.

Totaalbeeld

Peuterspeelzaal Peuterpiramide is een van de peuterspeelzalen van de Stichting Vlietkinderen. Een organisatie, die vrijwel alle vormen van kinderopvang in de regio Leidschendam-Voorburg en Den Haag (Leidschenveen) aanbiedt. De Stichting Vlietkinderen werkt nauw samen met schoolbesturen, die scholen hebben in de omgeving van Peuterpiramide.

Peuterpiramide heeft twee groepen en is samen met een basisschool gevestigd in de Brede School De Waterlelie. Beide groepen bestaan uit maximaal 14 peuters, twee vaste pedagogisch medewerkers en een extra groepshulp.

Peuterpiramide werkt nauw samen met de basisschool in groep 0. In deze groep zitten peuters in de leeftijd van 3 jaar en 6 maanden, die voorbereid worden op de basisschool. De peuters stromen niet automatisch door naar de basisschool, omdat de ouders zelf bepalen op welke basisschool ze hun kind(eren) inschrijven.

De houder heeft een instrument voor kwaliteitszorg en zorg en begeleiding ingevoerd. Alle medewerkers worden in de loop van het jaar getraind om met dit instrument op een handelings- en opbrengstgerichte wijze te werken. De kwaliteit van vve op Peuterspeelzaal Peuterpiramide is als voldoende tot goed beoordeeld. De pedagogisch medewerkers werken intensief met alle peuters en de doelgroeppeuters krijgen extra taalondersteuning. Verder hebben de pedagogisch medewerkers goed contact met de ouders en proberen hen ook te betrekken bij de vve-activiteiten. De houder brengt de kwaliteit van vve jaarlijks in kaart en legt dit vast in een jaarverslag. Hoewel de meeste aspecten voldoende zijn, constateert de inspectie dat de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool op het gebied van het pedagogisch klimaat, educatief handelen, het ouderbeleid en de interne begeleiding een verbeterpunt is.

Toelichting

Conditie

Er is een recent GGD-rapport beschikbaar. Peuterspeelzaal Peuterpiramide voldoet aan alle condities. De GGD heeft geen afwijkingen geconstateerd. De speelzalen zijn prettig ingericht met aantrekkelijke materialen en werk- en eettafels. De "hoeken" zijn voldoende ontwikkeld en worden afhankelijk van het thema ingericht. De pedagogisch medewerkers en de groepshulp zijn voor werken met het vve-programma gecertificeerd.

Ouders

Peuterpiramide heeft een ouderbeleid, informeert ouders vooraf en maakt gebruik van een intakeformulier. Het ouderbeleid is in lijn met het beleid van de houder. Hoewel er nog geen analyse van de kenmerken van de ouderpopulatie is gemaakt, beoordeelt de inspectie indicator B1 toch als voldoende. De regiomanager, de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers en de groepshulpen zijn op de hoogte van de kenmerken van de ouders en houden bij de inrichting van vve hier rekening mee. Ouders worden als partners beschouwd en dat komt in de praktijk ook tot uiting.

De indicatoren B2 (ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd), B3 (intake), B4 (ontwikkelingsstimulerende activiteiten) en B5 (participatie in vve-activiteiten) zijn voorbeelden voor anderen.

Peuterpiramide gebruikt een uitgebreid intakeformulier (B3) en vult dit minutieus in met de ouders. Naast kenmerken van de ouders worden ook bijzonderheden over de ontwikkeling van de peuters, gezondheid en gedrags- en kindkenmerken, zoals wat het kind leuk vindt en wat niet, in kaart gebracht. Zo krijgen de pedagogisch medewerkers een totaalbeeld van de peuters.

Ouders worden vooraf adequaat geïnformeerd over vve (B2). Hiervoor heeft de houder uitgebreide informatie op de website. Daarnaast zijn er verschillende brochures die door de ouders meegenomen kunnen worden.

Peuterpiramide organiseert ook activiteiten (B3) om ouders breed te informeren over opvoeding en onderwijs, zoals themabijeenkomsten en EHBO-workshops. De houder houdt bij hoeveel ouders de bijeenkomsten bezoeken, hieruit blijkt dat in 2015-2016 gemiddeld 80% van de ouders de activiteiten hebben bezocht. Tijdens de activiteiten worden de ouders gestimuleerd om thuis met hun kind de woorden en begrippen van het thema te oefenen. Verder ontvangen ouders een nieuwsbrief met informatie over het thema. Tijdens de inloopuren voor ouders bespreken de pedagogisch medewerkers welke activiteiten er thuis zijn gedaan in het kader van vve.

Ouders kunnen van huis uit inloggen op de site van Peuterpiramide en informatie over hun kind(eren) raadplegen en foto's van activiteiten bekijken. Deze foto's zijn voor de pedagogisch medewerkers aanleiding het vve-thema en de activiteit van het kind met de ouders te bespreken.

Alle medewerkers van Peuterpiramide zetten zich meer dan gemiddeld in om de ouders te betrekken bij de vve-activiteiten. Zij hebben in het gesprek met de inspectie aangegeven dat ze veel plezier hebben in hun werk en altijd klaar staan voor de kinderen en de ouders. Enkele ouders hebben dit in het gesprek met de inspectie bevestigd (B4).

Kwaliteit van de uitvoering van vve

De uitvoering van vve krijgt op Peuterpiramide voldoende vorm en het pedagogisch handelen is een voorbeeld voor anderen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de ontwikkeling van de peuters en zij weten daarbij een pedagogisch klimaat te scheppen waarin kinderen goed kunnen gedijen. Over het gebruik van het vve-programma zijn er duidelijke afspraken gemaakt met een controleerbare planning van de thema's. Het vve-programma van Peuterpiramide loopt op in moeilijkheidsgraad.

De inspectie heeft samen met de leidinggevende de groepen bezocht. Zij is het eens met het oordeel van de inspectie over het pedagogisch- en het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers houden tijdens de activiteiten rekening met de talenten van de individuele peuters en stemmen hun handelen hierop af. Zij gaan tevens respectvol met de peuters om, wat blijkt uit het taalgebruik en de open houding waarmee zij de kinderen tegemoet treden. In de groep heerst een veilige en positieve werksfeer en wordt er spelenderwijs geleerd. Tijdens het groepsbezoek heeft de inspectie gezien dat de pedagogisch medewerkers de themawoorden tijdens het spel van de peuters in de verschillende themahoeken aan de orde stellen. Daarnaast zijn er ook momenten waarbij de peuters volgens planning kennis maken met letters en cijfers.

De pedagogisch medewerkers betrekken alle kinderen bij de activiteiten en stellen duidelijke gedragsgrenzen, door op een vriendelijke en speelse wijze aan te geven welk gedrag ze verwachten van de kinderen. Ook stimuleren ze de peuters om samen te spelen, en om zelfstandig aan de slag te gaan. Het ontwikkelingsniveau van de peuters is het uitgangspunt voor de organisatie van de vve-activiteiten in de groep. Het motto van de houder 'Alles wat groeit, groeit in zijn eigen tempo' is duidelijk zichtbaar in de groepen.

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

De ontwikkeling, begeleiding en zorg is voldoende en indicator D1.3, de evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg, is een voorbeeld voor anderen. De pedagogisch medewerkers verzamelen en analyseren de gegevens van de peuters en bepalen of het kind zich voldoende ontwikkelt. In het gesprek met de regiomanager, de manager pedagogiek, de zorgcoördinator en de clustermanager, het groepsbezoek en de bestudeerde documenten is duidelijk naar voren gekomen dat de brede ontwikkeling van de peuters (taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel) wordt gevolgd. Voor de peuters die achterblijven in hun ontwikkeling is er planmatige zorg en krijgen peuters die voorlopen op hun ontwikkeling ook extra begeleiding en zorg.

Daar waar de pedagogisch medewerkers geen begeleiding en zorg kunnen geven, wordt dat binnen de bredere zorgketen gezocht. Hier zijn heldere afspraken over gemaakt. De zorgcoördinator is de spil als het om de organisatie van externe zorg gaat. Zij heeft een overzicht van alle zorgkinderen en informeert de pedagogisch medewerkers over de stand van zaken. De afspraken over de zorg zijn vastgelegd in het document 'Kwetsbare kinderen'. Deze afspraken hebben betrekking op het plaatsingsbeleid, de aanmelding, de signalering, informeren van de ouders en hoe te handelen.

In de loop van dit jaar voert de houder, nadat de pedagogisch medewerkers getraind zijn, een nieuw instrument in om de brede ontwikkeling van de peuters te volgen. Met dit instrument zal het beter lukken om de ontwikkeling van de peuters in kaart te brengen, zoals de ontwikkelingsvoorsprong van peuters. Deze ontwikkeling gaat naar een voorbeeld voor anderen leiden.

Kwaliteitszorg

De houder heeft een instrument om de kwaliteitszorg van Peuterpiramide in kaart te brengen. De wijze waarop dat gedaan wordt, is een voorbeeld voor anderen (E2, E4 en E5). De inspectie heeft het jaarverslag van 2015-2016 'Ouders mee in vve' ontvangen. Daarnaast worden ook de andere aspecten van vve op Peuterpiramide in kaart gebracht, zoals de zorg, ontwikkeling en begeleiding van peuters, de kwaliteit van het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers en de externe zorg. Jaarlijks wordt een verslag opgesteld. Ook de tevredenheid onder ouders wordt jaarlijks gepeild. De inspectie heeft een overzicht en planning van alle scholingsactiviteiten ontvangen. Bijzonder is de video interactie begeleiding van de pedagogisch medewerkers om hun pedagogisch en educatief handelen te verbeteren.

Doorgaande lijn

Hoewel de doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool over het geheel gezien nog een ontwikkelpunt is, constateert de inspectie dat er al een begin mee is gemaakt. De vve- coördinatie tussen de voor- en vroegschool is geregeld en er zijn afspraken gemaakt over het aanbod. De voor- en vroegschool werken met hetzelfde vve-programma en hebben een gezamenlijke planning van de thema's. Ook heeft Peuterpiramide een beleid om doelgroeppeuters te laten doorstromen naar een vroegschool. Hiertoe krijgen ouders mondelinge en schriftelijke informatie over de basisscholen in de omgeving van Peuterpiramide. Uiteindelijk besluiten ouders zelf op welke basisschool zij hun kind inschrijven. Als dit bekend is, zorgt Peuterpiramide voor een warme overdracht van de peuter. De andere indicatoren zijn verbeterpunten (F5, F6 en F7). Dat betekent dat verbeteringen wenselijk zijn bij de doorgaande lijn van de voor- naar vroegschool op het gebied van het educatief handelen, het pedagogisch handelen, het ouderbeleid en de ontwikkeling, begeleiding en zorg.

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt de opbrengsten niet, omdat er geen afspraken met de gemeente hierover zijn gemaakt.

3 CONCLUSIE

De Inspectie van het Onderwijs constateert dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peuterpiramide grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de vve-locatie nauwelijks tekortkomingen kent.

REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de educatie op Peuterpiramide. Daarnaast heeft de inspectie Peuterpiramide gevraagd te reflecteren op de uitkomsten van het onderzoek en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden.

Hieronder geeft de houder haar reactie:

Wij zijn zeer tevreden over de uitkomsten van dit rapport.

Vlietkinderen levert kwaliteit maar het is altijd prettig dit bevestigd te zien. Het komende jaar zal de focus liggen op het enige onderdeel waar volgens de onderwijsinspectie verbeteringen wenselijk zijn, nl. de doorgaande lijn. Zoals in het rapport al wordt genoemd is er al een begin gemaakt met de ontwikkeling van een doorgaande lijn in de vorm van een 0 groep en een warme overdracht.

We zullen dit onderdeel verder verbeteren en ontwikkelen in samenwerking met de school. Betere afstemming op het gebied van het pedagogisch klimaat en educatief handelen, omgang met de ouders en interne zorg en begeleiding.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In de onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig. Deze kwalificatie geeft aan dat er écht iets verbeterd dient te worden.
2. Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn wenselijk. Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. Voldoende.
4. Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen. Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat andere voor- en/of vroegscholen hiervan kunnen leren.

Condities		1	2	3	4
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar			•	
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximeisen (voorschool)			•	
A3	Beroepskracht - kind ratio ("dubbele bezetting")			•	
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool			•	
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)			•	
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands			•	
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold			•	
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan			•	

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid			•	
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd				•
B3	Intake				•
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen				•
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool				•
B6	Informeren over de ontwikkeling van hun kind			•	

Ouders		1	2	3	4
B7	Rekening houden met thuistaal			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					
C1.1	Een integraal vve-programma				•
C1.2	Werken met een doelgerichte planning				•
C1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd			•	
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol				•
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen				•
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen				•
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind				•
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend				•
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd				•
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd				•
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen			•	
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken			•	
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen			•	
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief			•	
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen				•

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen			•	
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind			•	
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg				•
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg			•	
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren				•
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden				•

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool			•	
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig				•
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve			•	
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen				•
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie				•

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool			•	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool			•	
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht			•	
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd		•		
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd		•		

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd		•		